

EDITORIAL

Padayon an kamadarahug han 8th ID ha nagkukuri nga katawhan

TIKAHIRANI MAN AN pagtapos han kunohay ukoy-bubto han rehimen Duterte ha Abril 15, nagpapadayon ngan dugang pa nga nagpintas an mga operasyon han 8th Infantry Division ha magkalain-lain nga parte han Samar. Padayon an pagsingabot han militar ha krisis han Covid-19 agud tahuban an ira mga operasyon ngan kontra-insurhensiya nga kampanya ha mga baryo. Gintatago nira an paglanat ha mga yunit han Bagong Hukbong Bayan (BHB) nga ha luyo nga bahin mahugot nga nahasog ha ukoy-bubto han PKP ngan tangkod nga naghahatag han serbisyo medikal ngan edukasyon ha masa.

Padayon an kamadarahug ngan panguwat han 8th ID tungod kay buta ngan bungol ini ha pagkukuri han katawhan. Luyo han hiluagan nga pagkunderan ha mapan-gipit nga *lockdown* nga nagdurot han pagkawara han panginabuhi ngan kita, ginpahilawig pa ini ha Luzon samtang susrunod na ini nga gin-dedeklara ha mga bungto ngan prubinsya ha rehiyon. Tungod ha kulang kaupay nga badyet nga iginpagawas komo ayuda ha mga kablas ngan masamok nga proseso han panhatag hini, napiri-

tan nga mag-imponer han kota an mga lokal nga gubyrno kun diin pipira la an hahatagan han pinansyal nga bulig. Tungod ha kawaray-pulos han rehimen, naghugas-kamot na la ini ngan ginpasa an responsabilidad ha mga lokal nga gubyrno nga kulang man liwat an pangandam.

Waray pa indikasyon nga mapahilawig han ukoy-bubto an AFP, ngan bisan pa mag-anunsyo ini, diri man hira nasunod. Sanglit, kinahanglan padayon ha pagin alerto an katawhan ngan dagmit nga igbuksas an pangabuso ngan panalapas ha ukoy-bubto han 8th ID. Sukton an mga pasista ha ira mga krimen. Ipaundang an pakuri ngan mapanmuypoy nga *lockdown* agud makabalik an katawhan ha pagpakabuhì, ngan ig-insister an hiluagan nga *testing* ha mga komunidad agud mapugngan an pagsamwak han sakit. Kinahanglan liwat ig-insister nga ipatuman han gubyrno an mga obligasyon hini ha katawhan, sugad han dagmit nga panhatag han ayuda para ha ngatanan, sadang nga pondo para ha serbisyo medikal, ngan iba pa nira nga mga katungod. ■

Mga panalapas han 8th ID ha ukoy-bubto, padayon

PIRA KAADLAW ANTES mahuman an unilateral nga ukoy-bubto han rehimen Duterte, padayon gihapon an pagtalapas han mga tropa han 8th Infantry Division ha magkalain-lain nga parte han Samar.

Gin-atake han mga tropa han 20th Infantry Battalion an lokal nga yunit han BHB ha Brgy. Lakandula, Las Navas, Northern Samar hadton Abril 7. Sigon mismo ha militar, gintuyo nira nga kadtuoan an baryo agud magpatrulya kahuman hira makakarawat han "tip" nga mayda mga Pula nga mangaraway ha lugar. Duha kaoras nga kalakat an kahirayuon han Lakandula ha pinakahirani nga detatsment han militar. Usa nga sundalo an samaran kahuman han bubtuhay, sigon ha mga inisyal nga sumat.

Antes hini, dirudiretso gihapon an mga operasyon han 20th IB ha iba pa nga parte han Las Navas, partikular ha mga baryo han San Francisco, Perez, Quirino ngan San Miguel kun diin masobra 100 nga sundalo an pumakat hadton Abril 1. Ha usa nga pahayag, ginbuksas ni Ka Karlos Manuel, tagpagyakan han BHB-Efren Martires Command, nga waray sul-ot nga mga *face mask* ngan iba pa nga higamit kontra ha tapunay han sakit an mga sundalo samtang nakada ha mga tsekpoynt, nalibot ha mga baryo ngan nasakob ha mga balay. Sukwahi ha rekomendasyon han mga eksperto nga *social distancing*, gintirok nira an mga kabataan agud pakianhan kun kumita

"8th ID...", *sundan ha paypay 2*

Kampanya han BHB kontra ha Covid-19

NAGTIKANG NA AN mga yunit han BHB nga maglansar han mga kampanya kontra ha Covid-19 ha magkalain-lain nga prente gerilya ha Samar.

Ha Eastern Samar, naglansar han pan-edukasyon nga kampanya an lokal nga yunit han BHB hini nga syahan nga semana han Abril. Ha usa nga asembleya ha baryo, ginpanawagan han mga medik han BHB an panginahanglan nga igpabilin an kalimpyuhan ngan sanitasyon ha komunidad, ngan an pagtanom han mga utanon ngan prutas nga riko ha Vitamin C. Iginpakilala nira an mga tanom nga poyde makabulig komo kontra-bayrus sugad han dulaw, ginseng, ngan lana han lubi (*virgin coconut oil*). Gin-aghat liwat an mga taghimaryo nga ig-insister nga hatagan hira han suporta ha pag-uma, nga maitukod an usa nga *health center* ha ira baryo, ngan mahatagan hira han medisina ngan iba pa nga higamit medikal.

Kadungan han mga edukasyon, ginlansar liwat an usa nga klinikang bayan para ha maa-bot 120 nga masa nga parag-uma tikang ha gawas ngan sakob han baryo. Kalakip ha mga serbisyo nga ginhatag han mga Pula nga mangaraway amo an tradisyunal nga panambal sugad han akupangtura ngan moksibasyon, ngan

pagburo han tango ngan panuri. Nagserbe liwat nga praktikum an nasering nga klinikang bayan para ha usa kaiskwad han mga Pula nga mangaraway nga naghuman han Batayang Oryentasyon at Kaalamang Pangkalusugan hini nga bulan.

Gin-oorganisa na liwat han BHB an mga organisasyon masa agud pamunuan an kampanya kontra Covid-19 ha kada nira baryo. Ha Northern Samar, gintirok han lokal nga platoon han BHB an mga lider-masa, mga boluntir han grupo nga medikal ha baryo, ngan mga boluntir nga kabatan-unan tikang ha usa nga klaster han mga baryo agud bug-uson an usa nga *task force*. Dinhi nga katitirok ginbug-os an plano nga magtikang han pagkuha han mga tanom ngan sangkap para ha paghimo han herbal nga medisina. ■

"8th ID...", *tikang ha paypay 1*

hira han mga kaapi han BHB. Nagbubulang liwat hira ngan nag-iirignom bisan ha mga tsekpoynt.

Dugang ni Manuel, ginrereklamo liwat han masa an pangangatok han mga sundalo ha gab-i agud piriton an mga upisyal han barangay nga pirmahan an usa nga dokumento nga nagpapahayag han ira suporta ha pagtukod han Barangay Task Force to End Local Communist Armed Conflict. Ha Brgy. San Francisco, usa nga kagawad an gintutukan han pusil ngan ginpirit nga sumurender komo "upisyal ha pinansya" han rebolusyunaryo nga kagiusan. Gin-iinterogar nira an mga ordinaryo nga residente ngan ginpapakitaan han mga ritrato kun diin makikit-an hira nga tumambong ha rali agud tarhugon nga sumurender komo kaapi han BHB. Gintatawag han masa an mga sundalo nga "tinuod nga bayrus" nga parupanamok ha ira lugar ngan waray man ngani ginhatag nga ayuda. Tikang pa hadton syahan nga semana han Marso an operasyon ngan nadugngan pa an mga tropa kahuman magdeklara han ukoy-bubto an militar.

Ha Western Samar, binalik naman an mga tropa han 8th ID ha mga bungto han Paranas ngan Motiong nga nagkondukta han mga operasyon nga Re-tooled Community Support Program. Dugang na liwat ini ha ura-ura kadako nga presensya han militar ha Calbiga ngan Pinabacdao tikang pa hadton 2019. ■

Ipaundang an pagmalagastar para ha kontrainsurhensiya – PKP

GINKUNDENAR HAN PARTIDO Komunista ng Pilipinas (PKP) an gubyrno ni Rodrigo Duterte ha dirudiretso hini nga mga operasyon kontrainsurhensiya nga nagkakarag han milyun-milyon piso nga kwarta han katawhan, ha kamutangan na natikagrabe ang pagkuri han katawhan butnga han krisis han Covid-19.

Sigon kan Marco Valbuena, *chief information officer* han PKP, padayon gihapon an mga operasyon han militar ha magkalain-lain nga parte han nasud samtang nagkukulang an kwarta nga para unta pakusgon an dunot nga serbisyo pankalibsugan ngan hatagan han ayuda an milyun-milyon nga pamilya nga Pilipino.

Gin-gawas han PKP an pahayag kahuman mahisumat an mga panmomba ha magkalain-lain nga parte han Mindanao hadton Marso. Lakip dinhi an paggamit han marahalon nga FA-50 nga *fighter jet* agud maghulog han masobra 200 kilos nga mga bomba ha kabaryuhan han Cabanglasan, Bukidnon. Una nga gin-gamit an sugad nga mga higamit pan-gerra ha Brgy. Caputoan, Las Navas, Northern Samar hadton 2019.

Labot ha Mindanao, nagdugang liwat han sundalo ha kabaryuhan han Samar, Negros, Panay ngan Southern Tagalog. Sigon kan Valbuena, klarado nga gindeklara ni Duterte an ukoy-bubto agud tahuban an mga operasyon kontra-insurhensiya han AFP gamit an krisis han Covid-19. ■